

Hallo Bandung, hier Kootwijk

Hernieuwde radioverbinding opent evenement in en om voormalig zendstation.

door Bert Felix

RADIO KOOTWIJK - Op 5 mei is het precies negentig jaar geleden dat in Radio Kootwijk de eerste radioverbinding tot stand kwam met het toenmalige Nederlands-Indië. Staatsbosbeheer en zendamateurs herdenken die mijlpaal door opnieuw een radioverbinding te maken met het zendstation Malabar op Java. De radioverbinding maakt deel uit van een gezinsdag vol festiviteiten op het voormalige zendstation in Radio Kootwijk.

'Radio Kootwijk gonst' is de titel waaronder eigenaar Staatsbosbeheer diverse activiteiten heeft samengebracht. Die spelen zich ook de rest van het jaar af, maar de aftrap is op 5 mei met een programma met veel theater, muziek en de ervaring van het bijzondere gebied. Bezoekers kunnen in groepjes aan activiteiten deelnemen, die enkele keren worden herhaald. Op die manier is een palet aan activiteiten samen te stellen. Daarnaast zijn er enkele centrale voorstellingen in het hoofdgebouw, en haakt ook theatergroep Plezant met haar Theaterloods aan. De groep speelt er een programma over de in de oorlog omgekomen joodse Etty Hillesum. Het festival begint om 11 uur, maar de radioverbinding met Malabar wordt om 14 uur gelegd. De zendamateurs zullen een gelukstelegram versturen naar Indonesische zendamateurs in de Malabar Kloof, de plek waar in 1923 het tegenstation van Radio Kootwijk was gevestigd. De geschiedenis van het zendstation staat ook centraal in het programma Radiobaken van Robbert van der Horst. In het kleinschalige theater van Van der Horst zullen de bezoekers Radio Kootwijk ook op een nieuwe manier beleven. In de kelder van het gebouw gaat hij aan de hand van unieke

geluidsopnames proberen de zwaartekracht van het hoofdgebouw te bepalen, om Radio Kootwijk zo te verbinden met zowel het middelpunt van de aarde als de omringende kosmos. Voor een andere bijzondere ervaring zorgen de spelers van DeWereldStaatStil, die bezoekers van het evenement meenemen op een wandeling door de omgeving om hen de stilte te laten ervaren, waaruit nieuwe inzichten kunnen ontstaan. Daarnaast zal het Nederlands Jeugd Orkest (NJO) en de zangers van Dutch National Opera Academy een voorproefje geven van de opera Le Nozze di Figaro en de Gelderse Muziekzomer, die later dit jaar door het jeugdige gezelschap in Radio Kootwijk worden uitgevoerd. Een voorproef levert ook het

VolksOperahuis met I.N.D.O., de afkorting van In Nederland Door Omstandigheden. Op de eerste aflevering van Radio Kootwijk gonst brengt Jef Hofmeister een theaterprogramma, gebaseerd op gesprekken met zijn vader over de tijd van het naoorlogse Nederland, waarin inwoners van het oude Nederlands-Indië zich noodgedwongen in Nederland vestigden. I.N.D.O. keert mogelijk dit najaar terug met een weekendfestival.

Vrijwilligers van Staatsbosbeheer zullen het hoofdgebouw voorzien van panelen met informatie en oude foto's over het verleden van het zendstation. Ook zullen er doorlopende films worden vertoond.

Zie ook pagina 14

14 REGIO

Radiohart begint al flink te kloppen

vervolg van pagina 11

RADIO KOOTWIJK - Op tafel staat een stuk beton. Dik drie kilo smokkelwaar uit Indonesië. Met dank aan de Stichting Indisch Erfgoed uit Apeldoorn. Het stukje fundament van Malabar Radio is ruim negentig jaar oud en afkomstig uit een bergkloof op Java, destijds de tegenhanger van Radio Kootwijk. In de radiohut op het voormalige zendstation begint het hart al flink te kloppen. Het verzoek kwam uit Bandung, vertellen Jan Willem Udo (73) en Ron Goossen (61) in de radiohut van de landelijke Vereniging van Radio Zend Amateurs, toepasselijk gevestigd op het terrein van Radio Kootwijk. „We kregen een e-mail van een Indonesische zendamateur, die er op wees dat het op 5 mei precies negentig jaar geleden is dat het eerste radiocontact tot stand kwam tussen Radio Kootwijk en Malabar Radio, de zender die destijds in de Malabar Kloof was gebouwd. Het is natuurlijk prachtig om negentig jaar later opnieuw radiocontact te leggen”, zegt Udo, zelf al ruim vijftig jaar zendamateur. Samen met Ron Goossen (61), Apeldoornse en stationmanager van de radiohut, heeft Udo inmiddels heel wat uren voorbereiding gestoken in de hernieuwde radioverbinding met Malabar Radio, waar alleen de rand van de hartvormige koelvijver nog herinnert aan het roemruchte radiostation.

■ Jan Willem Udo en Ron Goossen (r) in de radiohut. Op de achtergrond de zender in Bandung. foto Cees Baars

„Het zal toch wel een bijzonder moment zijn voor ons. We zijn er al lang mee bezig, maar straks is het zover. We hopen dat we verbinding kunnen maken en elkaar gelukstelegrammen kunnen sturen, zoals destijds bij de eerste keer ook is gebeurd”, zegt Goossen, die de Indonesische zendamateurs per e-mail van de juiste Nederlandstalige teksten heeft voorzien. Ook Udo noemt het een bijzonder moment. „Zeker in een tijd dat je met een mobieltje zo

maar contact hebt over de hele wereld. Het is de kick om met bescheiden middelen een onbekend iemand aan de lijn te krijgen.” In Radio Kootwijk zal het decor op 5 mei nog enigszins lijken op de omstandigheden in 1923, toen Nederland zijn eerste onafhankelijke radioverbinding legde met de toenmalige kolonie. „In Malabar hebben ze het zendstation na afloop van de oorlog gesloopt. Het was toch een herinnering aan de Nederlanders, en dat lag gevoe-

lig. Maar ze zetten voor de gelegenheid een mobiele zender op de plek, die nu midden in het oerwoud ligt”, zegt Udo.

Om 14 uur vormt de hernieuwde radioverbinding een hoogtepunt van Radio Kootwijk gonst. Dat gebeurt in het hoofdgebouw van Radio Kootwijk, terwijl buiten een mobiele antenne wordt opgesteld. Er is voor bezoekers een speciale herinneringskaart uitgebracht, zoals zendamateurs altijd uitwisselen als een radiocontact tot stand

VERNIUWING

- Radio Kootwijk gonst is zondag 5 mei van 11 tot 17 uur voor iedereen toegankelijk. Kaarten zijn in de voorverkoop te koop voor 3,50 euro. Kinderen tot 12 jaar hebben gratis toegang. Bestellen kan op www.hierradiokootwijk.nl. Daarnaast is er een beperkt aantal kaarten beschikbaar aan de deur.
- Staatsbosbeheer vraagt bezoekers zoveel mogelijk op de fiets te komen, of met meerdere per auto. Parkeren voor auto's met maximaal drie personen is gratis. Voor iedere auto met minder dan drie personen rekent Staatsbosbeheer 2,50 euro.
- Staatsbosbeheer ziet de hernieuwde radioverbinding met Bandung ook als de grote aftrap van de verbinding die Radio Kootwijk gonst tussen bezoekers, natuur en cultuur wil leggen. Net zoals de radioverbinding destijds een noviteit was, wil Radio Kootwijk bezoekers aansporen tot vernieuwing, op welk gebied dan ook, luidt het uitgangspunt van Staatsbosbeheer.

is gebracht.

De zendamateurs zullen overigens de hele dag demonstraties geven, waarbij ook bezoekers radiocontacten kunnen leggen. Daarnaast zijn er excursies in en om het hoofdgebouw en naar de radiohut, die de zendamateurs op het terrein hebben ingericht.

sweetdeal.nl

Apeldoorn

DEAL VAN DE DAG

Luxe verwenarrangement voor
2 personen bij het Bilderberg Centre
Vital in Hotel Klein Zwitserland.

VAN €190,00
TOT €200,00

Apeldoornse architect ontwerpt uitbreiding voor Philips Museum

door Bert Felix

APELDOORN - Koningin Beatrix heeft de afgelopen dagen niet alleen het Rijksmuseum in Amsterdam geopend, maar even tevoren ook het Philips Museum in Eindhoven. Het museum in de lichtstad werd verbouwd en uitgebreid door Gert Grosfeld van GSG Architecten uit Apeldoorn. Grosfeld won een prijsvraag over

stel het oude gebouw, waarin Philips destijds de productie van gloeilampen begon, ongewijzigd te laten, maar er een glazen schijf voor te zetten. „We hebben het oude gebouw in een vitrine gezet. Bezoekers lopen op hun rondje door het museum steeds afwisselend door het oude gebouw en de nieuwe glazen voorkant. Die dient omgekeerd ook als vitrine voor de Eindhovense binnenstad

groot de invloed van Philips op de stad is geweest.”

Grosfeld zegt verguld te zijn met het resultaat van de verbouwing. Eerder was hij als architect betrokken bij de restauratie en uitbreiding van het Evoluon. Dat is onlangs door het rijk aangewezen als naoorlogs rijksmonument. In Apeldoorn is Grosfeld onder meer bekend van de uitbreiding van middelbare basisschool De